
Олена КОНОТОП
(Чернігів, Україна)

ЗАКОН «ПРО ЗАСТОСУВАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УКРАЇНІ»: ВИКЛИКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Ключовим кроком у напрямі інтеграції України в глобальний освітній та науковий простір стало ухвалення Верховної Ради Закону № 9432 «Про застосування англійської мови в Україні». Ініційований Президентом України Володимиром Зеленським та розроблений Міністерством культури та інформаційної політики, цей законопроект офіційно закріпив статус англійської мови як однієї з мов міжнародного спілкування в державі. Таке рішення не лише сприяє підвищенню конкурентоспроможності українських фахівців на світовому ринку праці, а й створює сприятливі умови для залучення іноземних інвестицій та технологій. Як зазначив Міністр цифрової трансформації Михайло Федоров, цей закон є потужним сигналом про готовність України до активної участі в глобальних процесах [1].

Закон має на меті значно змінити ставлення до ролі англійської мови в українському суспільстві та закріплює її новий статус. Його основні цілі включають підвищення конкурентоспроможності країни, сприяння міжнародній інтеграції та покращення якості освіти. Важливою й актуальною для нашого дослідження є Стаття 8. Англійська мова у сфері освіти. Розглянемо її детальніше у розрізі вимог щодо підготовки студентів педагогічних ЗВО України.

Останні зміни в українському законодавстві суттєво вплинули на вивчення іноземних мов у закладах дошкільної освіти.

Якщо раніше це необов'язковим, то нові норми чітко визначають англійську мову як обов'язковий предмет для всіх дошкільників. З 2026 р. англійська мова буде інтегрована в освітній процес усіх дошкільних груп: у молодших групах через ігрові форми навчання, а в старших – у вигляді повноцінних уроків. Таке нововведення є свідченням зростання розуміння важливості раннього вивчення іноземних мов для успішної адаптації молоді в глобалізованому світі [2]. Володіння англійською мовою відкриває перед молодим поколінням ширші перспективи для участі в міжнародних програмах, конкурсах та проєктах.

Отже, у зв'язку із прийняттям закону про англійську мову посилюється запит по-перше, на фахівців, які будуть викладати її у ЗДО, по-друге, на навчально-методичну літературу для фахової підготовки до навчання дітей з наймолодшого віку. Саме від рівня фахової теоретичної, методичної і практичної підготовки залежать мотивація й первинне зацікавлення дітей англійською мовою, результативність опанування нею і, відповідно, їхня ефективність формування іншомовної комунікативної компетенції.

Безперечно, держава сприяє громадянам України у вивченні, підвищенні рівня володіння англійською мовою, проте постають питання щодо того, хто саме має викладати її у закладах дошкільної освіти. Доцільним, на наш погляд, вбачається вихід із цієї ситуації шляхом введення окремих академічних курсів під час навчання на спеціальності 012 Дошкільна освіта у ЗВО, на кшталт «Англійська мова», «Методика викладання англійської мови у ЗДО», «Інноваційні технології викладання англійської мови у ЗДО» тощо та передбачена практична підготовка.

Низка ЗВО вже не перший рік, як наприклад, Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, готує фахівців за освітньо-професійною програмою «Дошкільна освіта та мова і література (англійська)», освітній ступінь бакалавр, спеціальність 012 Дошкільна освіта, кваліфікація бакалавр дошкільної освіти. Вихователь закладу дошкільної освіти. Керівник гуртка іноземної мови (англійської); Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова випускає магістрів дошкільної освіти, викладачів закладу вищої освіти. Інспек-

торів з дошкільного виховання. Вихователів дітей дошкільного віку з правом проведення занять іноземної мови.

Не менш важливим є проголошення законом створення «умов для провадження діяльності з надання послуг з вивчення англійської мови суб'єктами освітньої діяльності», що фокусує пріоритети у бік сприятливого положення навчальної дисципліни «Іноземна мова» у циклі підготовки студентів.

Також залишається відкритим питання удосконалення стандартів відповідних рівнів освіти на основі шкали рекомендацій Ради Європи з мовної освіти (CEFR), що потребує уточнення для контингентів тих, хто вивчає англійську мову. Безперечно, впровадження закону «Про застосування англійської мови в Україні» має численні переваги для сучасної освітньої системи, адже вона стає обов'язковою у всій системі освіти – від дитячих садочків до університетів, а держава гарантує підтримку професійного розвитку освітян та бажання покращувати свої знання з англійської мови.

ЛІТЕРАТУРА

1. Англійська – мова міжнародного спілкування в Україні: Верховна Рада ухвалила закон URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/anhliiska-mova-mizhnarodnoho-splukuvannia-v-ukraini-verkhovna-rada-ukhvalyla-zakon> (дата звернення: 12.09.2024).
2. Закон України «Про застосування англійської мови в Україні» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3760-20#Text> (дата звернення: 12.09.2024).